

2022-07-07
S2022/03244 (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
10630 Stockholm

Uppdrag att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att föra en löpande dialog med relevanta civilsamhällesorganisationer, trossamfund och andra aktörer i fråga om socialtjänstens arbete med barn, unga och familjer. Syftet är att nå ut med information till relevanta målgrupper för att motverka ryktesspridning och desinformation. Bland annat ska Socialstyrelsen bjuda in berörda aktörer till återkommande rundabordssamtal med olika teman.

Socialstyrelsen ska ta fram förslag på åtgärder för att långsiktigt stärka tilliten till socialtjänsten bland barn, unga och familjer som behöver stöd och hjälp. I uppdraget ingår även att identifiera och stödja utvecklingen av verkningfulla och hållbara arbetssätt som kan bidra till att skapa ökat förtroende för socialtjänstens verksamhet. Socialstyrelsen ska bland annat undersöka och sammanställa vilken information som sprids om socialtjänstens bemötande av familjer med olika etnisk bakgrund, religion eller annan trosuppfattning. Socialstyrelsen ska även uppmärksamma behovet av olika slags kulturkompetens inom socialtjänsten, bland annat genom att undersöka om så kallade brobyggare och kulturtolkare kan underlätta dialog och bidra till ökad tillgänglighet.

Vidare ingår det i uppdraget att via Utrikesdepartementet (Kommunikationsenheten) förmedla information till Sveriges utlandsmyndigheter liksom till utländska beskickningar i Sverige om socialtjänstens uppdrag och ansvar avseende barn, unga och familjer.

Socialstyrelsen ska, vid genomförande av uppdraget, hålla kontinuerlig kontakt med Barnombudsmannen, Diskrimineringsombudsmannen, Myndigheten för stöd till trossamfund, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Myndigheten för psykologiskt försvar samt föra en dialog med Sveriges Kommuner och Regioner. Vidare ska Socialstyrelsen, vid behov, ha kontakt med enskilda kommuner, representanter för olika etniska och religiösa grupper samt enskilda som på eget initiativ arbetar för att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänstens arbete med barn, unga och familjer. Barn och ungas erfarenheter ska beaktas vid genomförande av uppdraget.

Socialstyrelsen ska även, i fråga om att motverka ryktesspridning och desinformation om socialtjänsten, utbyta erfarenheter med berörda myndigheter i de nordiska länderna.

Socialstyrelsen ska lämna en redovisning av den del av uppdraget som handlar om att ta fram förslag på åtgärder samt undersökningen och sammanställningen av vilken information som sprids till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 15 december 2023. Vidare ska myndigheten lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 10 december 2024 och 2025. En slutredovisning av uppdraget ska lämnas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 10 december 2026. Redovisningarna ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2022 använda högst 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2022 uppförda anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m., anslagsposten 4 Utvecklingsmedel.

Ärendet

I olika sociala medier – både i Sverige och utomlands – sprids felaktiga uppgifter, rykten och desinformation om svensk socialtjänst. Bland annat förekommer påståenden om att socialtjänsten kidnappar muslimska barn. Felaktiga uppgifter, ryktesspridning och desinformation kan leda till att människor inte vågar vända sig till socialtjänsten. I förlängningen kan det leda till att barn och unga inte får det stöd och skydd som de har rätt till och behöver.

Socialstyrelsen har på sin webbplats publicerat information på olika språk om hur svensk lagstiftning fungerar. Socialstyrelsen har också haft kontakt med Sveriges Kommuner och Regioner och andra berörda aktörer, för att säkerställa att socialtjänsten har det underlag som krävs för att kunna bemöta felaktiga uppgifter, ryktesspridning och desinformation.

Grundläggande information om hur svensk socialtjänst fungerar har även gått ut till svenska utlandsmyndigheter, Svenska Institutet samt utländska ambassader i Stockholm.

Därutöver har flera enskilda initiativ tagits till att bemöta felaktiga uppgifter, rykten och desinformation i sociala medier.

Regeringen beräknar att 2 000 000 kronor årligen kommer att avsättas för uppdraget för 2023–2026 under förutsättning att riksdagen anvisat medel för det aktuella anslaget.

På regeringens vägnar

Lena Hallengren

Wilma Freidenvall

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Utrikesdepartementet/KOM

Barnombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

Myndigheten för psykologiskt försvar

Myndigheten för stöd till trossamfund

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Sveriges Kommuner och Regioner